

השתתפות מדינת ישראל בוועידת האקלים COP 28

הצעה להחלטה

מחליטים:

1. לאשר את השתתפות ישראל, כולל במסגרת ביתן לאום, בוועידת האקלים ה-28 של האו"ם, שתתקיים בדובאי, איחוד האמירויות הערביות, החל מיום 30 בנובמבר 2023 ועד ליום 12 בדצמבר 2023 (להלן ועידת האקלים COP 28).
2. משרד החוץ ביחד עם המשרד להגנת הסביבה יהיו אחראים על הובלת הפרויקט, ניהולו ותקציבו, בהתאם להנחיות והחלטות ועדת ההיגוי כמפורט להלן.
3. למנות ועדת היגוי בראשות מנכ"ל משרד החוץ ומנכ"ל המשרד להגנת הסביבה או מי מטעמם, ובהשתתפות כל מנכ"לי הגופים, או מי מטעמם, המשתתפים במימון הפרויקט הנזכרים בהחלטה זו, כמפורט להלן. הגופים השותפים במימון הפרויקט ומהווים חלק מוועדת ההיגוי יהיו שותפים בקביעת התכנים אשר יוצגו בביתן הישראלי. הוועדה תזמן גורמים נוספים ליטול חלק בעבודתה, על פי הצורך.
4. להקצות תקציב ייעודי לשנת 2023 בהיקף של 8.15 מיליון ₪ (שמונה מיליון מאה וחמישים אלף שקל) לצורך היערכות והקמת הביתן הישראלי, תפעולו ומימון הפעילות הנלווית הנדרשת במהלך וועידת האקלים COP 28, על פי החלוקה הבאה:

המשרד	התקציב
משרד החוץ	2,500,000 שקל
המשרד להגנת הסביבה	1,000,000 שקל
משרד רוה"מ	1,000,000 שקל
משרד האנרגיה והתשתיות	500,000 שקל
המשרד לשיתוף פעולה אזורי	500,000 שקל
משרד החדשנות, המדע והטכנולוגיה	500,000 שקל
משרד הכלכלה והתעשייה	500,000 שקל
משרד החקלאות ופיתוח הכפר	500,000 שקל
משרד הביטחון	500,000 שקל
משרד הבריאות	350,000 שקל
משרד התחבורה והבטיחות בדרכים	300,000 שקל
סה"כ	8,150,000 שקל

5. התקציב הייעודי לצורך השתתפות ישראל בוועידת האקלים COP 28 יאוגם כתוספת בתקציב משרד החוץ ויוקצה במהלך שנת התקציב 2023 כמפורט לעיל, על מנת שניתן יהיה להתחייב מראש ולהיערך להקמת הביתן, תפעולו והפעילות הנלווית הנדרשת במהלך התערוכה, ולביצועה.

6. משרדי הממשלה יעבירו את הבקשות התקציביות לאגף התקציבים לצורך איגום התקציב במשרד החוץ.
7. לרשום את הודעת הרשות הלאומית לחדשנות טכנולוגית (להלן: "רשות החדשנות") לפיה בכוונתה להקצות 300,000 ₪ (שלוש מאות אלף שקל) לטובת השתתפות מדינת ישראל בוועידת האקלים COP 28.
8. לרשום את הודעת רשות החדשנות כי תפעל לגיבוש רשימת חברות הייטק ישראליות אשר יציגו את הטכנולוגיות שלהן במסגרת הביתן הלאומי הישראלי.
9. לרשום את הודעות משרד הכלכלה ורשות החדשנות, כי יהיו אחראים על ארגון המשלחת העסקית הרשמית, לרבות ההשתתפות חברות הייטק ישראליות, במסגרת פעילות ישראל בוועידת האקלים COP 28, בכפוף לכל דין.
10. לרשום את הודעת שר החוץ כי מדינת ישראל תייעד תקציב בסך 350,000 ₪ (שלוש מאות וחמישים אלף שקל) לסיוע בפרויקט החומה הירוקה שנועד להתמודד עם תופעת המדבור באזור הסאהל באפריקה, אשר ימומן מסך התקציב שיוקצה להקמת הביתן הישראלי והשתתפות בוועידת האקלים COP 28.
11. לפעול להשלמת חקיקת חוק אקלים לפני ועידת האקלים COP 28 שתערך בדובאי.
12. פעילות רשות החדשנות כאמור בהחלטה זו, תבוצע בהתאם להוראות החוק לעידוד מחקר, פיתוח וחדשנות טכנולוגית בתעשייה, תשמ"ד-1984, סמכויותיה והאמצעים העומדים לרשותה ומבלי לפגוע בסמכויות האורגנים שלה.
13. בהתאם לסעיף 40א לחוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985 (להלן - החוק), המשרדים המנויים בהחלטה זו יקצו את התקציבים המפורטים לעיל מתקציבי הרכש שלהם בשנת 2023 לצורך מימון פעולה מאזנת כהגדרתה בסעיף 40א לחוק.

דברי הסבר

1. אמנת המסגרת של האומות המאוחדות בנושא שינויי אקלים (UNFCCC – United Nations Framework Convention on Climate Change) מקיימת מדי שנה בחודש נובמבר/דצמבר מפגש של חברות האמנה (COP – Conference of the Parties). המפגשים מתקיימים בכל שנה באזור גיאוגרפי אחר לפי החלוקה המקובלת באו"ם ומשתתפים בהם אלפי נציגים רשמיים מכל מדינות העולם בנוסף לנוכחות גדולה מאוד של נציגי המגזר הפרטי, חברה אזרחית, אקדמיה, תקשורת, גופים פיננסיים ועוד. ה-COP נחשב לאירוע הגדול בעולם במסגרת האו"ם ולאור מרכזיות משבר האקלים, חשיבותו גדלה בהתמדה ומשתתפים בו למעלה מ-100 ראשי מדינות. במפגשי ה-COP נערך המו"מ האקלימי, ומדינות רבות, כמו גם ארגונים בינלאומיים מקימים בהם ביתנים בהם חושפים את פועלם בתחום האקלים, נערכים אירועים ומוכרזות יוזמות.
2. החל מיום 30 בנובמבר 2023 ועד ליום 12 בדצמבר 2023 תתקיים וועידת האקלים ה-28 של האו"ם, בדובאי, איחוד האמירויות הערביות.
3. השתתפות ישראלית בוועידת האקלים COP 28 באמצעות הקמת ביתן לאומי תאפשר לישראל להציג את היכולות הישראליות המתקדמות ביותר בכל תחומי החדשנות האקלימית ולשתף את העולם בפתרונות כחול-לבן להפחתת פליטות (מיטיגציה), כמו גם להסתגלות למשבר האקלים (אדפטציה). הביתן יהווה במה להצגת טכנולוגיות אקלים ישראליות, ידע מדעי, ומגוון התחומים בהם ישראל מקדמת פתרונות למשבר.
4. השתתפות ישראל תסייע במיצוב ישראל כמדינת חדשנות עולמית מובילה ותחזק הנכסיות של ישראל בקהילה הבינ"ל כמדינה הפועלת למתן פתרונות מעשיים, ישימים ובקנה מידה עולמי למשבר האקלים. ההשתתפות תחשוף את היכולות הישראליות בתחום החדשנות האקלימית ויש בה כדי לסייע לכלכלה ולייצוא הישראליים.
5. איפוס פליטות עד אמצע המאה הנוכחית הוא היעד העולמי לפי הסכם פריז בדבר שינוי אקלים, מיום 15.12.2015. מכאן שתרומה ישראלית לפרויקט אקלימי באפריקה כמו גם הקמת הביתן הם צעדים חשובים המעידים על תרומתה של מדינת ישראל להתמודדות עם משבר האקלים. יתרה מכך, תרומה ישראלית לפרויקט אקלימי באפריקה גם יביא לישראל רווח מדיני ותדמיתי.
6. לאור האמור, מוצע לאשר את השתתפות ישראל, כולל במסגרת ביתן לאום, בוועידת האקלים COP 28. כן מוצע להקים ועדת היגוי לתכנון הקמת והפעלת הביתן, בהובלת משרד החוץ והמשרד להגנת הסביבה, ובהשתתפות משרדי ראש הממשלה, האנרגיה, הכלכלה והתעשייה, שיתוף פעולה אזורי, חדשנות מדע וטכנולוגיה, התחבורה והבטיחות בדרכים, חקלאות ופיתוח הכפר וגופים רלבנטיים נוספים. הוועדה תיקח חלק בקביעת התכנים שיוצגו במסגרת הביתן הישראלי ותהיה רשאית לזמן גורמים נוספים ליטול חלק בעבודתה.
7. כמו כן, במסגרת ההצעה, מוצע להקצות תקציב ייעודי בהיקף של 8.15 מיליון ₪ לטובת מימון השתתפות מדינת ישראל בוועידת האקלים COP 28, על פי החלוקה המפורטת בהצעה. משרד החוץ ביחד עם המשרד להגנת הסביבה, יהיו אחראים על הובלת הפרויקט, ניהולו ותקציבו.

8. הסכומים המפורטים בהצעה משקפים את עלויות העיצוב, התכנון, ההקמה וההפעלה של הביתן, הוצאות צוות ההקמה והתפעול לפני, במהלך ובסיום הוועידה, כמו גם, את עלויות החשיפה התקשורתית וכלל עלויות אבטחת הביתן ואבטחת המשלחת הישראלית, ובכלל זה אירועים כלל ממשלתיים. בנוסף לאמור, יתקיימו בביתן אירועים ספציפיים אשר העלויות הכרוכות בהם יושתו על הגורם היוזם והמארגן את אותו אירוע. תקצוב השתתפות, טיסות, לינות ושהות נציגי המשרדים יעשו מתקציב כל משרד בנפרד, לרבות כלל הוצאות אבטחת שרים ע"י יח' מגן.
9. התקציב הייעודי לצורך השתתפות ישראל בוועידת האקלים COP 28 יאוגם כתוספת בתקציב משרד החוץ ויוקצה במהלך שנת התקציב 2023, בהתאם לחלוקה המפורטת בהצעה, על מנת שניתן יהיה להתחייב מראש ולהיערך להקמת הביתן, אבטחתו, תפעולו לפעילות הנדרשת במהלך הוועדה, ולביצועם.
10. משרדי הממשלה יעבירו את הבקשות התקציביות לאגף התקציבים לצורך איגום התקציב במשרד החוץ.
11. ההצעה מתייחסת גם להשתתפות הרשות הלאומית לחדשנות טכנולוגית (להלן: "רשות החדשנות"), כאשר לעניין זה מוצע לרשום את הודעת רשות החדשנות לפיה בכוונתה להקצות 300,000 ₪ (שלוש מאות אלף שקל) לטובת השתתפות מדינת ישראל בוועידת האקלים COP 28, וכן את הודעתה כי תפעל לגיבוש רשימת חברות הייטק ישראליות אשר יציגו את הטכנולוגיות שלהן במסגרת הביתן הלאומי הישראלי, ואת הודעות משרד הכלכלה ורשות החדשנות, כי יהיו אחראים על ארגון המשלחת העסקית הרשמית, לרבות ההשתתפות חברות הייטק ישראליות, במסגרת פעילות ישראל בוועידת האקלים COP 28, בכפוף לכל דין. פעילות רשות החדשנות כאמור בהחלטה זו, תבוצע בהתאם להוראות החוק לעידוד מחקר, פיתוח וחדשנות טכנולוגית בתעשייה, תשמ"ד-1984, סמכויותיה והאמצעים העומדים לרשותה ומבלי לפגוע בסמכויות האורגנים שלה.
12. מפגשי הצדדים לאמנה לשינוי האקלים הם הפורום בו מציגות החברות באמנה את ההתקדמות שהשיגו בקידום יעדי האמנה והמחויבויות הלאומיות שלקחו על עצמן. בהתאם לידע המדעי המצטבר של השנים האחרונות המעיד על האצת תהליכי שינוי אקלים ולאור האמור בדוח האחרון של ה- Intergovernmental Panel on Climate Change (IPCC AR6) -הגוף המייעץ לאו"ם בנושאי אקלים - לפיו על מדינות העולם לנקוט בפעולות מיידיות ומסיביות בשנים הקרובות כדי להימנע מההשפעות ההרסניות ביותר של שינוי אקלים, על מדינת ישראל לנקוט בצעדים משמעותיים ומהירים יותר כדי לבלוס את התחממות כדור הארץ ולהיערך למניעת ההשפעות של נזקי משבר האקלים על האוכלוסייה. לשם כך נדרשת מסגרת ארגונית מתכללת בדמות חוק אקלים שהוא הכלי המקובל בעולם להגדרת דרכי הפעולה הלאומיים בנושא אקלים. בשני העשורים האחרונים נחקקו חוקי אקלים במדינות רבות בעולם, וברוב מדינות ה-OECD. גם בישראל החל בשנת 2022 הליך חקיקה של חוק אקלים ומוצע לקבוע שעל הממשלה לפעול להשלמת הליך החקיקה של חוק האקלים עד למפגש הצדדים בדובאי.

נתונים כלכליים וההשפעה על משק המדינה

צפויה להיות השפעה חיובית על המשק והכלכלה של ישראל בעקבות החשיפה הבינלאומית הרבה לחדשנות האקלימית הישראלית, טכנולוגיות ויכולות ישראליות, שיתורגמו להגברת היצוא ולהידוק ולפיתוח קשרים בינלאומיים בתחומים כמו מחקר, פיתוח, שיתופי פעולה כלכליים ועוד.

השפעת ההצעה על מצבת כח האדם

לא רלוונטי

עמדת שרים אחרים שההצעה נוגעת לתחום סמכותם

ראש הממשלה - תומך
שר האנרגיה והתשתיות - תומך
שרת התחבורה והבטיחות בדרכים - תומכת
השר לשיתוף פעולה אזורי - תומך
שר החדשנות, המדע והטכנולוגיה - תומך
שר החקלאות ופיתוח הכפר - תומך
שר הכלכלה והתעשייה - תומך
שר הבריאות - תומך
שר הביטחון - תומך

עמדת היועץ המשפטי של המשרד היוזם

מצ"ב חוות דעת המשנה ליועץ המשפטי למשרד החוץ.

סיווגים

סיווג ראשי: 01 ביצועי

תחום פעולה עיקרי: 01 חוץ וביטחון

מגישים:
שר החוץ
השרה להגנת הסביבה

ט"ז בתמוז התשפ"ג
05 ביולי 2023

י בתמוז תשפ"ג
29 ביוני 2023

חוות דעת משפטית הנלווית להצעת החלטה לממשלה

נושא הצעת החלטה: השתתפות מדינת ישראל בוועידת האקלים COP 28

תמצית ההצעה בהתייחס להיבטיה המשפטיים:

אמנת המסגרת של האומות המאוחדות בנושא שינויי אקלים (UNFCCC – United Nations Framework Convention on Climate Change) מקיימת מדי שנה בחודש נובמבר/דצמבר מפגש של חברות האמנה (COP – Conference of the Parties). המפגשים מתקיימים בכל שנה באזור גיאוגרפי אחר לפי החלוקה המקובלת באו"ם ומשתתפים בהם אלפי נציגים רשמיים מכל מדינות העולם בנוסף לנוכחות גדולה מאוד של נציגי המגזר הפרטי, חברה אזרחית, אקדמיה, תקשורת, גופים פיננסיים ועוד. ה- COP נחשב לאירוע הגדול בעולם במסגרת האו"ם ולאור מרכזיות משבר האקלים, חשיבותו גדלה בהתמדה ומשתתפים בו למעלה מ-100 ראשי מדינות. במפגשי ה-COP נערך המו"מ האקלימי, ומדינות רבות, כמו גם ארגונים בינלאומיים מקימים בהם ביתנים בהם חושפים את פועלם בתחום האקלים, נערכים אירועים ומוכרזות יוזמות.

החל מיום 30 בנובמבר 2023 ועד ליום 12 בדצמבר 2023 תתקיים וועידת האקלים ה-28 של האו"ם, בדובאי, איחוד האמירויות הערביות (להלן ועידת האקלים COP 28).

השתתפות ישראלית בוועידת האקלים COP 28 באמצעות הקמת ביתן לאומי תאפשר לישראל להציג את היכולות הישראליות המתקדמות ביותר בכל תחומי החדשנות האקלימית ולשתף את העולם בפתרונות כחול-לבן להפחתת פליטות (מיטיגציה), כמו גם להסתגלות למשבר האקלים (אדפטציה). הביתן יהווה במה להצגת טכנולוגיות אקלים ישראליות, ידע מדעי, ומגוון התחומים בהם ישראל מקדמת פתרונות למשבר.

בנוסף, השתתפות ישראל תסייע במיצוב ישראל כמדינת חדשנות עולמית מובילה ותחזק הנכסיות של ישראל בקהילה הבינ"ל כמדינה הפועלת למתן פתרונות מעשיים, ישימים ובקנה מידה עולמי למשבר האקלים. ההשתתפות תחשוף את היכולות הישראליות בתחום החדשנות האקלימית ויש בה כדי לסייע לכלכלה ולייצוא הישראליים.

לאור האמור, מוצע לאשר את השתתפות ישראל, כולל במסגרת ביתן לאום, בוועידת האקלים COP 28. כן מוצע להקים ועדת היגוי לתכנון הקמת והפעלת הביתן, בהובלת משרד החוץ והמשרד להגנת הסביבה, ובהשתתפות משרדי ראש הממשלה, האנרגיה והתשתיות, הכלכלה והתעשייה, שיתוף פעולה אזורי, חדשנות מדע וטכנולוגיה, התחבורה והבטיחות בדרכים, החקלאות ופיתוח הכפר

וגופים רלבנטיים נוספים. הוועדה תיקח חלק בקביעת התכנים שיוצגו במסגרת הביתן הישראלי ותהיה רשאית לזמן גורמים נוספים ליטול חלק בעבודתה.

כמו כן, במסגרת ההצעה, מוצע להקצות תקציב ייעודי בהיקף של 8.15 מיליון ₪ לטובת מימון השתתפות מדינת ישראל בוועידת האקלים COP 28, על פי החלוקה המפורטת בהצעה. משרדי הממשלה יעבירו את הבקשות התקציביות לאגף התקציבים לצורך איגום התקציב במשרד החוץ. התקציב הייעודי לצורך השתתפות ישראל בוועידת האקלים יאוגם כתוספת בתקציב משרד החוץ ויוקצה במהלך שנת התקציב 2023, בהתאם לחלוקה המפורטת בהצעה, על מנת שניתן יהיה להתחייב מראש ולהיערך להקמת הביתן, אבטחתו, תפעולו לפעילות הנדרשת במהלך הוועדה, ולביצועם. מוצע כי משרד החוץ ביחד עם המשרד להגנת הסביבה, יהיו אחראים על הובלת הפרויקט, ניהולו ותקציבו.

הסכומים המפורטים בהצעה משקפים את עלויות העיצוב, התכנון, ההקמה וההפעלה של הביתן, הוצאות צוות ההקמה והתפעול לפני, במהלך ובסיום הוועידה, כמו גם, את עלויות החשיפה התקשורתית וכלל עלויות אבטחת הביתן ואבטחת המשלחת הישראלית, ובכלל זה אירועים כלל ממשלתיים. בנוסף לאמור, יתקיימו בביתן אירועים ספציפיים אשר העלויות הכרוכות בהם יושתו על הגורם היוזם והמארגן את אותו אירוע. תקצוב השתתפות, טיסות, לינות ושהות נציגי המשרדים יעשו מתקציב כל משרד בנפרד, לרבות כלל הוצאות אבטחת שרים ע"י יח' מגן.

ההצעה מתייחסת גם להשתתפות הרשות הלאומית לחדשנות טכנולוגית (להלן: "רשות החדשנות"), כאשר לעניין זה מוצע לרשום את הודעת רשות החדשנות לפיה בכוונתה להקצות 300,000 ₪ (שלוש מאות אלף שקל) לטובת השתתפות מדינת ישראל בוועידת האקלים COP 28, וכן את הודעתה כי תפעל לגיבוש רשימת חברות הייטק ישראליות אשר יציגו את הטכנולוגיות שלהן במסגרת הביתן הלאומי הישראלי, ואת הודעות משרד הכלכלה ורשות החדשנות, כי יהיו אחראים על ארגון המשלחת העסקית הרשמית, לרבות ההשתתפות חברות הייטק ישראליות, במסגרת פעילות ישראל בוועידת האקלים COP 28, בכפוף לכל דין. פעילות רשות החדשנות כאמור בהחלטה זו, תבוצע בהתאם להוראות החוק לעידוד מחקר, פיתוח וחדשנות טכנולוגית בתעשייה, תשמ"ד-1984, סמכויותיה והאמצעים העומדים לרשותה ומבלי לפגוע בסמכויות האורגנים שלה.

כמו-כן, איפוס פליטות עד אמצע המאה הנוכחית הוא היעד העולמי לפי הסכם פריז בדבר שינוי אקלים, מיום 15.12.2015. בעניין זה מוצע לרשום את הודעת שר החוץ כי מדינת ישראל תיעד תקציב בסך 350,000 ₪ (שלוש מאות וחמישים אלף שקל) לסיוע בפרויקט החומה הירוקה שנועד להתמודד עם תופעת המדבור באזור הסאהל באפריקה, אשר ימומן מסך התקציב שיוקצה להקמת הביתן הישראלי והשתתפות בוועידת האקלים COP 28, שהינו צעד חשוב המעיד על תרומתה של מדינת ישראל להתמודדות עם משבר האקלים וגם יביא לישראל רווח מדיני ותדמיתי.

מפגשי הצדדים לאמנה לשינוי האקלים הם הפורום בו מציגות החברות באמנה את ההתקדמות שהשיגו בקידום יעדי האמנה והמחויבויות הלאומיות שלקחו על עצמן. בהתאם לידע המדעי המצטבר של השנים האחרונות המעיד על האצת תהליכי שינוי אקלים ולאור האמור בדוח האחרון של ה- (IPCC AR6) Intergovernmental Panel on Climate Change - הגוף המייעץ לאו"ם בנושאי אקלים - לפיו על מדינות העולם לנקוט בפעולות מיידיות ומסיביות בשנים הקרובות כדי להימנע מההשפעות ההרסניות ביותר של שינוי אקלים, על מדינת ישראל לנקוט בצעדים משמעותיים ומהירים יותר כדי לבלום את התחממות כדור הארץ ולהיערך למניעת ההשפעות של נזקי משבר האקלים על האוכלוסייה. לשם כך נדרשת מסגרת ארגונית מתכללת בדמות חוק אקלים שהוא הכלי המקובל בעולם להגדרת דרכי הפעולה הלאומיים בנושא אקלים. בשני העשורים האחרונים נחקקו חוקי אקלים במדינות רבות בעולם, וברוב מדינות ה-OECD. גם בישראל החל בשנת 2022 הליך חקיקה של חוק אקלים ומוצע בהחלטה לקבוע שעל הממשלה לפעול להשלמת הליך החקיקה של חוק האקלים עד למפגש הצדדים בדובאי.

קשיים משפטיים, ככל שישנם, ודרכי פתרונם:
אין.

עמדת היועצים המשפטיים של משרדים אחרים שהצעת ההחלטה נוגעת להם:

יועמ"ש משרד ראש הממשלה - אין מניעה
יועמ"ש המשרד להגנת הסביבה - אין מניעה
יועמ"ש משרד האנרגיה והתשתיות - אין מניעה
יועמ"ש משרד התחבורה והבטיחות בדרכים - אין מניעה
יועמ"ש המשרד לשיתוף פעולה אזורי - אין מניעה
יועמ"ש משרד החדשנות, המדע והטכנולוגיה - אין מניעה
יועמ"ש משרד החקלאות ופיתוח הכפר - אין מניעה
יועמ"ש משרד הכלכלה והתעשייה - אין מניעה
יועמ"ש משרד הבריאות - אין מניעה
יועמ"ש משרד הביטחון - אין מניעה

עמדת היועץ המשפטי של המשרד שהשר העומד בראשו מגיש את ההצעה:
אין מניעה משפטית לאשר את הצעת המחליטים.

תנאי קהל

חתימה

המשנה ליועץ המשפטי, משרד החוץ

תפקיד

תמר קפלן תורג'מן, עו"ד

שם